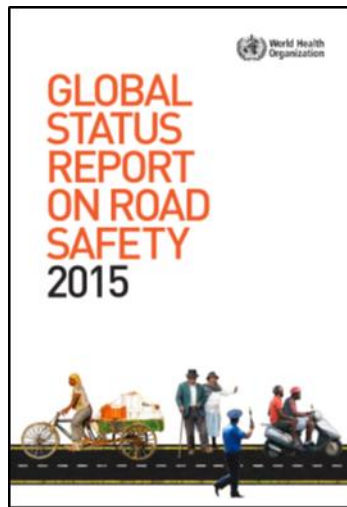

Globalno izvješće o stanju sigurnosti u cestovnom prometu 2015.

Najnovije „*Globalno izvješće o stanju sigurnosti u cestovnom prometu, 2015.*” (*Global Status Report on Road Safety 2015*) objavljeno je 19. listopada 2015. godine. Nastalo je na temelju istraživanja o sigurnosti cestovnog prometa provedenog 2013. godine u 180 država svijeta uključujući Hrvatsku, pod koordinacijom Svjetske zdravstvene organizacije. Prema podacima izvješća procjenjuje se da je 2013. godine u svijetu zbog cestovnih prometnih nesreća smrtno stradalo 1,25 milijuna ljudi. Cestovne prometne nesreće su vodeći uzrok smrti među mladima u dobi 15-29 godina.

Stope smrtnosti uslijed prometnih nesreća u nisko (24.1/100.000) i srednje razvijenim državama svijeta (18.4/100.000) su dvostruko veće u odnosu na razvijene države (9.2/100.000). Uočene su velike razlike među pojedinim regijama Svjetske zdravstvene organizacije; primjerice Afrička regija ima najviše stope (prosječno: 26.6/100.000), dok Europska regija ima najniže stope smrtnosti od cestovnih prometnih nesreća (9.3/100.000.). Prema izvješću, najniže stope smrtnosti od cestovnih prometnih nesreća u Europskoj regiji imaju Švedska (2.8/100.000) i Ujedinjeno kraljevstvo (2.9/100.000). Hrvatska se sa stopom 9.2/100.000 nalazi u sredini europske ljestvice smrtnosti od cestovnih prometnih nesreća.

Ukoliko se napravi usporedba s podacima iz prethodnog istraživanja („*Global Status Report on Road Safety 2013*“) uočava se smanjenje smrtnosti u 79 država (56% u slabo i srednje gospodarski razvijenim državama), te porast smrtnosti zbog prometnih nesreća u 68 država (84% u slabo i srednje razvijenim državama svijeta). Od ukupno poginulih u prometu, polovica se odnosi na *vulnerabilnu skupinu*: motocikliste (23%), pješake (22%) i bicikliste (4%). U izvješću se naglašava napredak u području legislative. U odnosu na prethodno izvješće, 17 država je unijelo poboljšanja u vidu izmjena zakonskih propisa vezano za jedan ili svih pet ključnih čimbenika rizika za nastanak prometnih nesreća: *alkohol u prometu, brzina, nekorištenje sigurnosnog pojasa, dječjih sjedalica i kaciga.*

U Hrvatskoj se posljednjih godina bilježi izražen trend pada smrtnosti od prometnih nesreća usprkos povećanju broja vozača, motornih vozila i prometnica. Hrvatska ima sveobuhvatnu zakonsku regulativu u području sigurnosti u prometu koja je najviše sadržana u okviru Zakona o sigurnosti prometa na cestama (NN 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15). Od 1994. godine provodi se Nacionalni program sigurnosti cestovnog prometa, a u travnju 2011. godine prihvaćen je prijedlog Nacionalnog programa za razdoblje od 2011. - 2020. godine. Osnovni cilj nacionalnog programa je smanjiti broj poginulih u prometnim nesrećama za 50% do 2020. godine. Iako je postignut značajan napredak u području sigurnosti u cestovnom prometu i dalje će se sukladno međunarodnim inicijativama i nacionalnim smjernicama provoditi sustavan rad na povećanju sigurnosti u prometu. Naime, prometne nesreće i njihove posljedice i nadalje su vodeći uzrok smrti u djece i mladih te su vodeći uzrok prijevremene smrtnosti unutar skupine ozljeda.

„Global Status Report on Road Safety 2015” u cijelosti možete pročitati ili preuzeti u elektronskom obliku na web stranici Svjetske zdravstvene organizacije:

http://www.who.int/violence_injury_prevention/road_safety_status/2015/en/

Autor: Ivana Brkić Biloš, dr.med., nacionalni koordinator za GSRRS, 2015.